N°. 42. 1851.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant, franco per post, is ... in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

DINGSDAG 18 FEBRUARIJ.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

De heer *Ary Mes* is erkend als consulair agent van Groot-Brittannie voor Hellevoetsluis en den Briel.

Bij besluit van 17 Februarij jl., n°. 5, heeft Zijne Majesteit goedgevonden bij het departement van Binnenlandsche Zaken te benoemen:

tot referendaris *H. A. Wiercx* en *J. C. Pabst*, thans hoofd-commiesen bij dat departement; en

tot hoofd-commies, buiten bezwaar van 's lands schatkist, *G. J. W. ...uijns*, thans commies bij genoemd departement.

Bij besluit van 8 Februarij jl., n°. 88, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer *H. Pennink* op nieuw voor één jaar ontheffing te verleenen van de bepaling van art. 8, alin. 2 der wet van 9 Julij ... (*Staatsblad* n°. 20), ten einde gedurende dien tijd alsnog de betrekking van notaris met die van burgemeester der stad Hattem te mogen blijven vereenigen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 17den Februarij.*

Wij hebben heden de Javasche couranten tot den 28sten December jl. ontvangen.

Bij resolutie van den 6den December ll., heeft de gouverneur-generaal goedgevonden, ten vervolge op de besluiten van 27 April en 15 Augustus ..., n°. 9 en 9, te arresteren de navolgende bepalingen, betreffende de toekenning van de bij die besluiten bedoelde verblijfkosten en halve infanterie-soldij aan officieren, onder-officieren en manschappen van de marine, die tot het verrigten van militaire diensten aan den wal worden ontscheept:

Art. 1. Wanneer officieren, onder-officieren en manschappen van Z. Ms. zeemagt worden ontscheept, om aan den wal militaire diensten te verrigten, zal aan hen, boven en behalve de geldelijke inkomsten, hun bij werkelijke dienst aan boord toekomende, als eene tegemoetkoming in de meerdere kosten van hun onderhoud, worden toegekend:

aan de officieren:

het bedrag van de verblijfkosten, voor de officieren van de landmagt vastgesteld bij besluit van den Commissaris-generaal van 27 Mei 1828, n°. 12 (*Staatsblad* n°. 41), zijnde

voor eenen kapitein ter zee	. . . .	f 10.00	daags,
„ „ kapitein-luitenant ter zee	.	8 00	„
„ „ luitenant ter zee 1ste klasse	.	6.00	„
„ „ luitenant ter zee 2de klasse	.	5.00	„
„ „ adelborst	. . . .	5.00	„

de officieren van de administratie en de geneeskundige dienst, dezelfde verblijfkosten, als bepaald zijn voor de rangen, aan welke zij zijn geassimileerd;

Aan de onder-officieren en manschappen van minderen rang:

de helft van de soldij der infanterie, in den graad aan welken zij geassimileerd zijn;

... voor de zeelieden, geassimileerd aan den rang van . . .

adjudant-onder-officier .	75	duiten daags,	
sergeant-majoor	60	„	„
sergeant	45	„	„
korporaal	25	„	„
soldaat	20	„	„

Art. 2. De onder-officieren en manschappen van minderen rang ... worden gehuisvest en gevoed, op gelijke wijze, als de onder-officieren en manschappen van de landmagt in gelijke omstandigheden.

Art. 3. De verblijfkosten en soldij in art. 1 bedoeld, zullen worden genoten, voor zooveel dagen of nachten, als de betrokkene officieren, onder-officieren en manschappen hebben dienst gedaan aan den wal, en ... boord hunner bodems uit schafting zijn gevoerd.

Art. 4. De verblijfkosten voor de officieren zullen voldaan worden op ... declaratien, volgens het aan dit besluit gehechte model I[a]. A.

Art. 5. De soldij in vivres voor de onder-officieren en manschappen, ... op bons van de compagnies- of detachements-kommandanten ... eenige (hoogstens tien) dagen, in voorraad worden ontvangen, en ... verantwoord worden op tiendaagsche sterkte-staten, volgens het ... besluit gehechte model I[a]. B.

Art. 6. Wanneer de zeemagt, tot het verrigten van militaire diensten, aan den wal debarquerende, op zich zelve ageert of daarin door een detachement van het leger, slechts ondersteund wordt, zullen de verblijfkosten, halve soldij en vivres, buiten bemoeijenis van de administratie van het leger, betaald worden door, en verantwoord aan de administratie van het betrokken schip of vaartuig, ten laste van de begrooting der marine.

Art. 7. Wanneer officieren, onder-officieren en manschappen van de zeemagt debarqueren tot versterking van eenig garnizoen, of, om eenige onderneming van de landmagt te ondersteunen, zullen de competerende verblijfkosten, halve soldij en vivres worden betaald of verstrekt door en verantwoord aan de administratie van het garnizoen of detachement van het leger, ter plaatse aanwezig, om ten laste van de militaire begrooting te worden verrekend.

Bij publicatie van 10 December was bekend gemaakt dat de Gouverneur-Generaal heeft goedgevonden:

Ten vervolge op het besluit van 16 December 1847, n°. 30 (*Staatsblad* n°. 60), en met wijziging van de laatste alinea van art. 10 van het reglement op de brieven- en wagenpost van Java, gearresteerd bij resolutie van 14 Januarij 1823, n°. 9 (*Staatsblad* n°. 3), te bepalen:

dat drukwerken in het algemeen, zoo als dagbladen, nieuwspapieren, tijdschriften, aankondigingen, berigten, prospectussen, boekenlijsten, circulaires, prijs-couranten, muziek-papier, drukproeven, niet ingebonden boekwerken, van af den eersten Januarij 1851, tegen een verminderd port kunnen worden verzonden;

dat het port voor drukwerken in het algemeen verschuldigd, bedraagt:

10 duiten voor elk vel druks, van 16 zijden;

5 duiten voor elk half vel, 8 zijden;

2 duiten voor elk kwart vel, van 4 zijden of minder;

dat het port van dagbladen of nieuwspapieren bedraagt 5 duiten voor elk afzonderlijk blad.

Eene den 23sten December uitgevaardigde publicatie is van den volgenden inhoud:

Nademaal bij de wet van den 8sten Augustus 1850 (Nederlandsch *Staatsblad* n°. 47) bepalingen zijn daargesteld, betreffende den handel en de scheepvaart in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen,

Zoo is goedgevonden en verstaan, te bepalen als volgt:

Eerste artikel. Bij deze wordt openlijke afkondiging gedaan:

1°. van de artikelen 5 en 6 der wet van 8 Augustus 1850, luidende als volgt: In bestaande enz.

2°. van de voorwaarden in art. 1 der wet van 8 Augustus 1850, omschreven, luidende: Gelijke vrijdom enz.

3°. van art. 2 van het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1850, n°. 3a (Nederlandsch *Staatsblad* no. 53), luidende als volgt: De bepalingen enz.

Tweede artikel. De gelijkstelling der vlaggen van vreemde Staten met de Nederlandsche vlag, bedoeld bij art. 6 der wet van den 8sten Augustus 1850, zal in Nederlandsch Oost-Indie eerst ingaan, bij erlangde aanwijzing dezerzijds, van die Staten, welke voldoen aan de voorwaarden, gesteld in art. 1 van die wet.

Derde artikel. Van af den eersten Januarij 1851 zullen, met wijziging van art. 2 der publicatie van 31 December 1825 (*Staatsblad* n°. 48) de Nederlandsche schepen geregtigd zijn tot de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indie, op denzelfden voet en onder dezelfde verordeningen, als de schepen, in Nederlandsch Oost-Indie te huis behoorende, en de inlandsche vaartuigen, aan deze schepen gelijkgesteld.

Vierde artikel. De ankeragie-gelden, welke, krachtens art. 9 van het havenreglement, op het in- en uitgaan, ankeren, liggen en vertrekken der schepen op de reeden, en de verpligtingen der havenmeesters en gezaghebbers, gearresteerd bij publicatie van Commissarissen-Generaal van 28 Augustus 1818 n°. 32 (*Staatsblad* n°. 61) in de voor den grooten handel opengestelde havens van Nederlandsch Oost-Indie geheven worden van schepen, niet te huis behoorende in Nederlandsch Indie, zullen in die havens, te rekenen van den eersten Januarij 1851, mede verschuldigd zijn door schepen in Nederlandsch Indie te huis behoorende, en inlandsche vaartuigen, aan deze schepen gelijkgesteld.

Vijfde artikel. Met wijziging van art. 9 van het havenreglement op het in- en uitgaan, ankeren, liggen en vertrekken der schepen op de reeden, en de verpligtingen der havenmeesters en gezaghebbers, gearresteerd bij publicatie van Commissarissen-generaal van 28 Augustus 1818, n°. 32 (*Staatsblad* n°. 61), zullen van af den eersten Januarij 1851 van de betaling van ankeragiegelden zijn vrijgesteld, de schepen en vaartuigen, metende twintig last of minder, zoowel Nederlandsche schepen en schepen in Nederlandsch Indie te huis behoorende, en inlandsche vaartuigen, aan deze schepen gelijkgesteld, als schepen behoorende aan vreemde Staten, welke voldoen aan de voorwaarden, gesteld in art. 1 der wet van den 8sten Augustus 1850.

Zesde artikel. Met den eersten Januarij 1851 wordt, zoowel voor de Nederlandsche schepen, als voor schepen, behoorende aan vreemde Staten, welke voldoen aan de voorwaarden, gesteld in art. 1 der wet van den 8sten Augustus 1850, buiten werking gesteld het bepaalde bij art. 21 van het haven-reglement, op het in- en uitgaan, ankeren, liggen en vertrekken der schepen op de reeden, en de verpligtingen der havenmeesters en gezaghebbers, gearresteerd bij publicatie van Commissarisen-Generaal, van 28 Augustus 1818, no. 32 (*Staatsblad* n°. 61), dat voor het verleenen van uitklaringen door schepen, niet in Nederlandsch Indie te huis behoorende, zal worden betaald vijf gulden, boven het zegel.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, enz.

Blijkens de genoemde couranten had de Gouverneur-Generaal voorts de volgende beschikkingen genomen :

(Javasche Courant van den 30sten November.)

op verzoek eervol ontheven, het lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia, mr. F. Junius van Hemert, van de verdere vervulling van die betrekking;

(Javasche Courant van den 4den December.)

benoemd, tot 2den commies bij den hoofd-ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen te Batavia, W. J. Brouwer, thans bij dien hoofd-ingenieur werkzaam;

tot opzieners bij de koffij-bereiding in de residentie Bantam, W. A. Schmidt en J. H. van Boudijk Bastiaanse;

toegevoegd: aan den hoofd-ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen te Batavia, J. J. de Thomeze, thans werkzaam bij de directie der producten en civile magazijnen;

(Javasche Courant van den 7den December.)

bij het civiel departement :

belast met het toezigt over den waterstaat en 's lands gebouwen te Makassar, K. H. van Zadelhoff, gewezen officier der genie;

twee jaren verlof naar Nederland verleend, aan mr. W. C. E. baron de Geer, resident van Soerakarta;

bij het militair departement :

benoemd: tot directeur van het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der 1ste klasse), H. Volmer, thans directeur van het groot militair hospitaal te Soerabaija;

tot directeur van het groot militair hospitaal te Soerabaija, J. W. Bouwer, gepensionneerd betaalmeester der 1ste klasse bij de militaire administratie;

op verzoek eervol uit Zijner Majesteits militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, de betaalmeester der 1ste klasse bij de militaire administratie, J. W. Bouwer, met vergunning om de activiteits-uniform van dat corps te blijven dragen;

(Javasche Courant van den 11den December.)

bij besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van den 9den December 1850, n°. 15, aan J. H. C. Mohr, commissionair te Batavia, verleend een octrooi, voor den tijd van 15 jaren, op de uitvinding, ten doel hebbende de meerdere productie van de vogelnest-klippen op Java;

bij het civiel departement :

benoemd: tot eersten klerk bij de directie der producten en civile magazijnen, B. C. Noltheníus, thans klerk bij gemelde directie;

tot leden in den raad van justitie te Padang, J. L. van Gennep, agent van de factorij der Nederlandsche Handel-maatschappij aldaar, en C. L. Schukking, kapitein der infanterie;

tot lid der sub-commissie van onderwijs te Baglen, A. W. Kinder, controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures;

opgedragen: de werkzaamheden van tweeden commies bij het beheer van 's Gouvernements schepen en kruisbooten, aan J. C. Offers, eervol uit Zr. Ms. zeedienst ontslagen officier van administratie;

eervol ontheven, uit hoofde van vertrek, de leden in den raad van justitie te Padang, C. Brunting en A. J. Andriessen, de laatste majoor der infanterie;

eervol ontslagen, wegens vertrek, het lid der sub-commissie van onderwijs te Baglen, L. Rijsendaal;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan F. van Olden, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk resident van Banka;

(Javasche Courant van den 14den December.)

bij het civiel departement :

op verzoek eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, de adsistent der tweede klasse bij de indigo-cultuur, J. H. Landskroon;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan jhr. N. van der Wijck, ingenieur der eerste klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen te Samarang;

bij het militair departement :

bij het corps sapeurs bevorderd tot tweeden luitenant, de adjudant-onder-officier G. H. Schepers, van het corps;

op verzoek, eervol ontslagen de eerste luitenant der genie W. F. Versteeg, uit de betrekking van adjudant bij den directeur der genie;

uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen de 2de luitenant der infanterie, C. F. Gehne;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan den majoor, onder-directeur der genie ter Westkust van Sumatra, G. W. Fredzess;

overgeplaatst :

bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 2de klasse C. A. L. Pecqueur, thans te Menado;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Menado, de officier van gezondheid der 3de klasse C. W. F. Mogk, thans te Batavia;

bij het groot militair hospitaal te Batavia, de officier van gezondheid der 2de klasse W. F. Reyche, thans op Timor;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst op Timor, de officier van gezondheid der 3de klasse J. P. Honig, thans te Batavia;

bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondheid der 3de klasse H. F. Anhuth, thans te Batavia;

goedgekeurd, dat door het militair departement zijn overgeplaatst :

bij de infanterie :

bij het 1ste bataillon, de 1ste luitenant W. J. A. Visser, van de garnizoens-compagnie op Riouw;

bij het 2de bataillon, de 1ste luitenant C. Eekhout, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling;

bij het 7de bataillon, de kapitein C. P. Laubersheimer, van het 10de bataillon, en

de 1ste luitenant H. F. Heisterkamp, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling;

bij het 10de bataillon, de 2de luitenant G. Blom, van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra;

bij het 14de bataillon, de kapitein G. F. E. Raes, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling;

bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, de 1ste luitenant J. H. Eschweiler, van het 4de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de kapitein J. W. Macdonald, van het 3de bataillon,

de kapitein G. J. Poolman, van het 5de bataillon,

de 1ste luitenant L. de Nerée, van het 5de bataillon,

de 1ste luitenant J. H. Moorrees, van het 3de bataillon, en

de 2de luitenant J. G. ten Ham, van het 7de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, de kapitein J. Scherz, van het 14de bataillon,

de kapitein C. W. Ruempol, van het 2de bataillon, en

de kapitein F. Baudoin, van het 12de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein W. Heijmans, van het 7de bataillon;

bij de garnizoens-compagnie op Riouw, de 1ste luitenant N. Maas van Portengen, van het 1ste bataillon;

bij het corps pupillen, de 1ste luitenant J. A. Degalz, van het 12de bataillon, met bepaling dat hij bij het wapen der infanterie à la suite zal worden gevoerd;

(Javasche Courant van den 18den December.)

opgedragen, aan den luitenant-kolonel der infanterie, C. A. de Br[illegible] de tijdelijke waarneming der betrekking van resident van Palembang en van militairen kommandant aldaar;

bij den artillerie-constructie-winkel te Soerabaija, de waarneming de betrekkingen opgedragen, als :

directie: die van directeur, aan den majoor der artillerie C. G. Dentzsch;

die van onder-directeur, aan den kapitein der artillerie P. F. C. Vr[illegible]

constructie: die van constructeur, aan den 1sten luitenant der artillerie J. L. Lindwurm;

die van onder-constructeur, aan den 2den luitenant der artillerie E. A. W. Ubbens;

die van teekenaar, aan den adjudant-onderofficier S. A. H. von E[illegible]

boekhouding: die van boekhouder, aan den gepensionneerden kapitein der artillerie W. Cyré;

die van commies, aan A. Gosch;

die van klerk bij de directie, aan A. Wardenaar;

die van klerk bij den constructeur, aan K. J. Jonkers;

die van klerk bij de boekhouding, aan H. de Fisser,

toezigt: die van opziener over de werktuigelijke inrigtingen, W. J. A. Smith;

die van opziener over de smeden, aan H. J. Reekers;

die van onder-opziener over de smeden, aan C. Haring;

die van opziener over de timmerlieden, aan J. M. Huijsdens;

die van onder-opziener over de timmerlieden, aan L. Sprenger;

die van opziener over de wagenmakers, aan C. de Bruijn;

die van onder-opziener over de wagenmakers, aan B. Schen[illegible]

die van opziener over de instrumentmakers, aan H. C. C. V. K[illegible]

die van onder-opziener over de instrumentmakers, aan C. Schwul[illegible]

die van opziener over de ijzergieterij, aan P. Waasdorp;

die van onder-opziener over de ijzergieterij, aan J. Stolk;

die van opziener over de kopergieterij, aan C. Jaspers;

die van vormers, aan J. Bout en P. van Drengelen;

die van ovenstokers, aan J. de Jong en G. van der Sar;

die van modelmaker, aan W. L. Knipper;

die van boorder, aan T. Hoogeveen;

die van opziener over de zadelmakers, aan J. Jellema;

die van portier aan de voorpoort, aan A. Volkman;

op verzoek eervol ontheven, de gepensionneerde kapitein der infanterie C. J. N. van Ochssee, van de verdere vervulling der betrekking van auditeur militair te Palembang; zijnde de waarneming dier functie tijdelijk opgedragen aan den ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang, A. Taunay;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, aan den luitenant-kolonel der artillerie W. A. Kuijck;

(Javasche Courant van den 21sten December.)

bij het civiel departement :

benoemd, tot lid der sub-commissie van onderwijs te Passaroean, heer S. Beijers van der Vlugt, burgerlijk geneesheer aldaar;

ontslagen: eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar op wachtgeld M. H. Halewijn;

eervol, uit hoofde van vertrek, de heer J. H. van Meerten, als lid der sub-commissie van onderwijs te Passaroean;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan H. A. F. d[illegible] hoofd-commies op het residentie-kantoor te Batavia;

goedgekeurd, dat bij de protestantsche gemeente te Batavia zijn gekozen: tot ouderlingen, J. Ruijl, J. W. Rudolph, D. van der [illegible] en J. B. Jacobs, en zulks ter vervanging van de afgetredene ouderlingen P. de Bruijn, L. N. Blondeau, N. Lange en van den reeds afgetreden ouderling M. J. Senn van Basel;

en tot diaken, J. A. Stok, ter vervanging van den afgetreden diaken D. van der Burg;

dat door het roomsch-katholijk kerk- en armenbestuur te Batavia op zijn verzoek, eervol is ontslagen, het lid en secretaris van dat bestuur, L. A. Hoogenstraaten, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten;

tot lid en secretaris worde benoemd, H. Vemer, adjunct-intendant bij de militaire administratie;

militair departement :

op verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen de officier van gezondheid der 3de klasse H. M. Brandes;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan den ritmeester van het regement Oost-Indische cavalerie, G. W. Mossel;

(Javasche Courant van den 25sten December.)

bij het civiel departement :

benoemd: tot leden bij den raad van justitie te Batavia, mr. F. van Braam van Son, thans lid bij den raad van justitie te Samarang, mr. F. H. E. Schusler, thans substituut-officier bij den raad van justitie te Batavia;

tot adsistent-resident van Baweän (residentie Soerabaija), F. Reeh[illegible] thans controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures;

tot secretaris en magistraat der residentie Banka, F. H. Renny, secretaris bij de weeskamer te Soerabaija;

tot secretaris bij de weeskamer te Soerabaija, L. G. Z. von R[illegible] ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures;

tot 2den commies bij den algemeenen ontvanger te Batavia, B. F. de Haart, thans derde commies ter algemeene secretarie;

tot 2den commies op het residentie-kantoor te Batavia, J. E. M[illegible] thans 3de commies op gemeld kantoor;

tot 3den commies op het residentie-kantoor te Batavia, A. F. Leeuwen, thans klerk bij de hoofd-commissie van onderwijs;

Men onderstelt, dat de eenigzins gegoede Chinezen van Taijkong den vrede wenschen; maar dat zij daarvan door de legerhoofden en door de opgewonden menigte worden teruggehouden.

De blokkade der kust en van de riviermondingen werd met klem doorgezet, doch niet zonder bezwaar; verschillende personen, gevonden in verstandhouding met den vijand, waren in hechtenis genomen.

— Op den 9den December 1850 is de Lomboksche bark *Todah*, gevoerd door Intje Oesoep, komende van Singapore en bestemd naar Ampanan (eiland Lombok), op het Frederik-Hendriks-rif, in straat Banka, vastgeraakt en geheel verongelukt. Ongeacht de ijverige pogingen van Zr. Ms. stoom-advies-vaartuig *Tjipannas*, gekommandeerd door den luitenant-ter-zee der 1ste klasse P. F. Uhlenbeck, en van het bestuur te Muntok, door de zorg van hetwelk de noodige reddingsmiddelen naar het in nood verkeerend vaartuig werden afgezonden, is het niet mogen gelukken van schip en lading iets te redden. Daarentegen hebben drie en zestig menschen, die, na het vertrek van den gezagvoerder met acht schepelingen naar Muntok, op het wrak waren achtergebleven, aan deze pogingen hun behoud te danken. Menschenlevens zijn dien ten gevolge bij dit ongeluk niet te betreuren.

De gezagvoerder schatte de waarde van de verlorene lading, bestaande in gambier zijde, enz., op 5000 Spaansche matten, en die van het schip op 13,000 Spaansche matten."

» Batavia, 3 *December*.

Op de hoogte van Tjibinoeangan, residentie Bantam, is in het middden der maand November aan den wal gedreven een vaartuig, in hetwelk zich bevonden vijf Javanen, die, als een gevolg van de vermoeijenissen en het gebrek, hetwelk zij hadden geleden, niet in staat waren een verhaal van hun wedervaren te geven; maar na eenige dagen te zijn verpleegd, hebben zij medegedeeld, dat zij behooren tot de bemanning van het schip *Hector*, welk, met zout beladen, komende van Sumanap, bestemd was voor Tjilatjap, in het bijzonder tot overbrenging van tien laadbooten, welke te Sumanap aan boord waren genomen; dat in elk dier booten zich vijf personen bevonden, en dat in den nacht van 3 November 1850, door zwaar weder overvallen, de booten van de touwen zijn geslagen en uiteengedreven, waardoor zij gedurende vijf dagen zonder voeding eene prooi van weêr en wind zijn geworden.

Een der vijf opvarenden is hopeloos; de laadboot is op den wal gehaald, ten einde daarover door den regthebbende kan worden beschikt. Van het schip en van de andere praauwen is tot dusver niets vernomen.

— In de afdeeling Bodjonegoro, residentie Rembang, hebben op den 4den November jl., van 's namiddags twee tot 's avonds zes ure, hevige winden gewoed, gepaard met zware regens, welke groote schade en verwoesting hebben aangerigt. Ongeveer 600 huizen en 6 wachthuizen zijn omgewaaid, terwijl een poststation, in het distrikt Padan, veel heeft geleden. — Het dak van eene tabakschuur, in het distrikt Temajang, van den fabrikant Schreiner, is gedeeltelijk ingestort; de schuur was echter niet in gebruik.

Van twee tabakschuren van den fabrikant de Lange, zijn de daken der paggers gedeeltelijk weggerukt, waardoor de tabak, welke in deze te droogen hing, nat geworden en beschadigd is.

Ook de tabaks-aanplantingen schijnen eenigzins geleden te hebben.

— Volgens berigten van de Molukkos van den 9den October jl., was de gezondheidstoestand van Amboina toen betrekkelijk niet ongunstig bevonden.

In den nacht van 7 op 8 October jl. zijn te Amboina achtereenvolgende schokken van aardbeving gevoeld, vergezeld van een onderaardsch gedruisch en van slagen als kanonschoten. Daar echter dusdanige verschijnsel, vooral in dat saizoen, aldaar niet zeldzaam is, en des morgens geene schade outwaard werd, ging iedereen met gerustheid zijn ambt of beroep uitoefenen. Omstreeks 11½ ure in den morgen van den 8sten evenwel, deed zich andermaal en wel een zoodanigen zwaren schok gevoelen, dat alles ijlings de vlugt nam.

Vele openbare en bijzondere gebouwen was door denzelve mindere of meerdere schade veroorzaakt; in eenige huizen waren meubelen gevallen; in andere waren de spiegels afgeslagen of het glaswerk van de kasten gevallen.

Gedurende den 9den en 10den October zijn nog herhaaldelijk aardschuddingen, vergezeld van onderaardsch gedruisch, gevoeld, doch sedert den 11den dier maand hebben dezelve opgehouden.

Men vreesde dat, indien dit verontrustend natuurverschijnsel zich nog mogt herhalen, de gezondheidstoestand van Ambons ingezetenen, bij het langdurig betrekken van weinig beschuttende noodgebouwen, minder gunstig zoude worden."

Uit de berigten, met de overland-post aangebragt is nog het volgende ontleend.

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt f 4,641,975.06, zijnde f 277,30 meer dan in 1848 en f 12,872.22½ minder dan in 1849, gedurende hetzelfde tijdvak is verkregen.

De verpachting van 's lands middelen op Java en Madura, over het jaar 1851 opgebragt:

de opium-pacht, daaronder begrepen de prijs van de amfioen welke de pachter verpligt is van het Gouvernement te koopen . . . f 5,064,360

zijnde f 290,340 *minder* dan over 1850.

de overige *middelen*, onder welke ook de bazaar-pacht. . 3,729,672

zijnde f 488,652 *minder* dan over 1850; in welke minderheid het der bazaars voor f 440,868 deelt en de andere pachten voor f 47,784

f 8,794,032

De productie van de steenkolen-mijnen te Pengaron (Banjermassin) gedurende de maand October 1850 is geweest 329 $^{500}/_{2000}$ ton.

De invallende regens, na eene buitengewone droogte, hebben zich in de afdeelingen Tjilatjap en Bandjar Negara (Banjoemaas) eenige koortsgevallen onder de inlandsche bevolking voorgedaan, aan welke geen epidemisch karakter werd toegekend.

In sommige afdeelingen der residentie Palembang heerschten nog de koortsen in meerdere en mindere mate.

Overigens waren, gedurende de maand December 1850 geene ongunstige berigten ontvangen omtrent den gezondheidstoestand der bevolking.

Op de kusten van Bezoekie was weder overlast geleden van zeeroovers.

De stoomschepen *Bromo* en *Hekla*, belast met de opsporing der zeeroovers, die volgens vroegere berigten op het eiland Bawean eene landing hebben gedaan, hebben op dien togt de Boompjes-eilanden en Karimon Java bezocht en vervolgens koers gesteld naar Bawean. Aldaar geene nadere berigten omtrent zeeroovers vernemende, zijn de beide stoomschepen naar het eiland Solombo vertrokken, alwaar niet de minste sporen der rooverszijn ontdekt. Op Tabaniouw bekwam men vervolgens eenige berigten nopens de Magindanaosche zeeroovers, waarschijnlijk dezelfden die op Bawean eene landing hadden gedaan. Die berigten kwamen hoofdzakelijk daarop neder; dat zich in de nabijheid van Tabaniouw sedert geruimen tijd geene roovers hadden vertoond, doch dat kort te voren de civile schoener *Zeemeeuw*, met eene kruisboot, van Sampit komende, voor de rivier van die plaats, vijf groote roovers-praauwen ontmoette, waarmede men slaags is geweest (zie het deswege overgenomene uit de *Javasche Courant* van 18 December 1850); en dat de roovers zouden zijn gestevend naar Poeloe Tampol of Rendez-vous eiland. De *Bromo* en *Hekla* zijn alstoen langs de zuidkust van Borneo naar dit eiland gestoomd en hebben de kust, voor zooveel deze met zulke diepgaande schepen te naderen was, gadegeslagen; terwijl vervolgens Poeloe Tampol in alle rigtingen doch vruchteloos is doorzocht geworden.

Tot veredeling van de padie-soorten in de residentie Samarang, is in Cheribon eene ruime hoeveelheid zaad-padie ingekocht, welke kosteloos onder de bevolking der eerstgemelde residentie zou worden verdeeld.

Ook in sommige districten in de residentie Japara, grenzende aan de afdeelingen Demak en Grobogan, had de toestand der bevolking hulp vereischt, ten gevolge van den ongunstigen rijst-oogst der twee laatste jaren en de weinige uitkomsten van de teelt van aard- en veldvruchten, door de felle hitte en buitengewone droogte.

De noodige fondsen waren dien ten gevolge beschikbaar gesteld tot inkoop van ploegvee en gereedschap, mitsgaders van zaad-padie.

In de residentie Rembang was almede ten gevolge van de hevige droogte de hoop op eenen ruimen oogst der tweede gewassen verijdeld, en waren maatregelen van denzelfden aard verordend, voor het geval dat gebrek aan voedsel of aan de middelen om zich dat te verschaffen, mogt ontstaan.

Ten gevolge van de aanhoudende en buitengewone droogte, in de laatste maanden op Banka ondervonden, heeft het mijnwerk op eenige plaatsen stil gestaan, hetgeen niet zonder invloed zal zijn, op de tin-leverantie, wordende dezelve op 20,000 pikols minder gerekend, dan voor 1850 geraamd was.

Omtrent de muitelingen op Banka waren de laatste berigten over het algemeen gunstig. Na eenen aanval op drie kleine mijnen in Soengieliat, zijn zij in onderscheidene ontmoetingen met onze patrouilles met verlies teruggeslagen, terwijl desertien en arrestatien hun getal mede zoodanig hebben verminderd en hen met angst vervuld, dat Amir pogingen aanwendde om in onderhandeling te treden.

De laatste berigten uit Makassar luiden zeer gunstig omtrent de verwikkelingen welke waren ontstaan ten gevolge van de aanspraken van den vorst van Bonie op een gedeelte der oostkust van Celebes. Het liet zich aanzien dat deze aangelegenheid in der minne weldra tot een gewenscht einde zou kunnen worden gebragt.

In Klonkong (Bali) heeft eindelijk de verbranding plaats gehad van het lijk van den Soesoehoenan Dewa Agong Poetra.

Tot Soesoehoenan van Bali en vorst van Klonkong is, met den titel van Dewa Agong Poetra, uitgeroepen de zoon van Dewa Agong Ketoet Agong, ook genaamd Dewa Agong Gedeh, die ten behoeve van zijnen zoon afstand had gedaan van zijne aanspraden op den troon van Klonkong.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Engeland. — De beraadslagingen over de maatregelen tegen het aannemen van zekere kerkelijke titels zijn den 14den dezer in het lagerhuis afgeloopen. Met 395 tegen 63 stemmen, en dus met veel grooter meerderheid dan men verwacht had, is de vergunning tot het indienen der bill verleend, zijnde de beraadslaging over de tweede lezing derzelve tegen den 28sten dezer aan de orde gesteld. — Den vorigen dag had het huis de motie van den heer d'Israëli tot vermindering der lasten die op den landbouwenden stand drukken, na dat op nieuw levendige discussien daarover hadden plaats gehad, met 281 tegen 267 stemmen verworpen.

Duitschland. — Uit Berlijn wordt onder dagteekening van den 15den dezer stellig gemeld, dat de ministers von Schwarzenberg en von Manteuffel den 16den weder eene bijeenkomst te Dresden zouden houden. De Pruissische eerste kamer heeft den 15den dezer het door den heer von Arnim gedane voorstel betrekkelijk de Sleeswijk-Holsteinsche aangelegenheden, met 74 tegen 41 stemmen verworpen. — Het gerucht hetwelk in de laatste dagen te Berlijn in omloop was, dat het gouvernement voornemens zou wezen om eene kieswet in te dienen, waarbij men tot de beginselen van vóór 1848 zou terugkeeren, wordt door de Pruissische half-officiële dagbladen stellig tegengesproken.

Frankrijk. — Het dagblad *le Pays*, hetwelk, niettegenstaande de eerste verklaring van den President dat hij geene nationale inschrijving zou aannemen, zulk eene inschrijving aangekondigd had, waarvan het bedrag zou gebezigd worden om het lustslot Malmaison voor den President aan te koopen, maakt thans eenen brief van den secretaris des heeren Lodewijk Napoleon bekend, waarbij deze begt gemagtigd te zijn om bij herhaling te verklaren, dat de President het bedrag van geene inschrijving hoegenaamd, onder welken vorm en met welk doel ook aangeboden, zal aannemen, en om te verzoeken dat bij gevolg de aangekondigde inschrijving geen voortgang hebben moge.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 15 Februarij: 5 pcts. renten fr. 96.65; 3 pcts. idem fr. 58.80.

WEDRENNEN OP HET LOO.

Maandag 16, Donderdag 19 en Zaturdag 21 Junij 1851.

De Secretaris van het Koninklijk Valkeniers-Gezelschap op het Loo is gelast ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat op den 19den Junij 1851 de Wedloop voor *Friesche Harddravers* zal plaats hebben om den door Z. M. den Koning uitgeloofden prijs van f 1000 in specie, voor het eerstaankomende, en eene zilveren zweep, ter waarde van f 400, voor het tweede aankomende paard; afstand 2 Engelsche mijlen of 3200 Nederlandsche ellen.

Inschrijving en opgaaf der paarden gelieve men vóór den 10den

Junij 1851 aan den ondergeteekende, secretaris van bovengenoemd Gezelschap, op het Loo in te zenden.

's Gravenhage, 15 Februarij 1851.

A. TROSSARELLO.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, residerende te Haarlem, herinnert bij deze, dat zij weder hare Gewone Vergadering houden zal op Woensdag den 12den Maart aanstaande, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het Heel-, Verlos- of Artsenijmengkundig Examen, of tot dat van Tandmeester of Droogist, zich vóór den laatsten dezer maand bij Requeste, met overlegging van hunne Geboorte-acte en van voldoende Bewijzen wegens hunnen volbragten leertijd, op behoorlijk zegel, te vervoegen bij den Ondergeteekende.

Haarlem, 12 Februarij 1851.

De Provinciale Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
M. N. BEETS, *Secretaris.*

MINISTERIE VAN MARINE.

Aanbesteding van Inlandsche Hennep benoodigd bij de Directie der Marine te Amsterdam.

De Minister van Marine, voornemens zijnde op den 27sten Februarij 1851 bij inschrijving aan de minstaannemenden te doen Aanbesteden de Levering van 35,000 ponden Inlandsche Afgeslagen Schilhennep, bij de Directie der Marine te Amsterdam voor het dienstjaar 1851 benoodigd,

Brengt ten kennis van degenen, welke mogten genegen zijn deze levering aan te nemen:

dat de inschrijvingsbilietten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op den 27sten Februarij 1851, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd;

dat dezelve eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van den prijs, voluit geschreven, waarvoor de gegadigden de levering van de voorschreven partij Hennep willen aannemen;

dat geene inschrijvingsbiljetten zullen worden in aanmerking genomen, welke op ongezegeld papier geschreven zijn, waarop zich doorhalingen of veranderingen bevinden, of waarin bijconditiën zijn gemaakt;

dat dezelve op het adres zullen moeten vermelden het nommer en de benaming van het artikel waarop de inschrijving geschiedt, en verder moeten bevatten de namen der inschrijvers met die hunner borgen en hunne woonplaatsen.

De Voorwaarden waarop deze Aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, bij den Directien der Marine te Amsterdam, te Willemsoord en te Vlissingen, alsmede ten burele van den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland.

's Gravenhage, den 14den Februarij 1851.

De Minister voornoemd,
E. LUCAS.

*** De Minister van Marine van voornemen zijnde, op den 25sten Februarij aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, bij inschrijving te doen Aanbesteden de Levering van;

150 Rollen Karldoek n°. 2, van 33 Nederlandsche ellen de rol, en 1,200 Stuks Wollen Dekens.

Brengt ter kennis van de gegadigden:

dat de biljetten van Inschrijving vóór of uiterlijk op den 25sten Februarij aanstaande, vrachtvrij aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen behooren bezorgd te zijn, en zullen moeten bevatten de prijzen voluit geschreven, waarvoor de Gegadigden de voorzegde Levering, overeenkomstig de Voorwaarden in de Bestekken van Aanbesteding bepaald, voor een of meerdere termijnen, zouden willen aannemen, het Karldoek de rol, en de Wollen Dekens per stuk, met opgave van de Namen, Voornamen en Woonplaatsen van de Inschrijvers en van hunne Borgen;

dat de Biljetten, die door de Inschrijvers niet onderteekend zijn, of waarin bijconditien worden voorgedragen, als mede die, welke niet op zegel zijn geschreven, of waarop doorhalingen hebben plaats gehad, niet ter mededinging kunnen toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden; dat de Bestekken van deze te doene Aanbesteding dagelijks (Zondagen uitgezonderd) van tien uur des morgens tot twee uur des namiddags voor de Gegadigden zullen ter lezing liggen ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, en aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, en dat het Monsterstuk en het Model, overeenkomstig welke de Leveringen moeten geschieden, ter bezigtiging voorhanden zijn bij de Directie der Marine te Amsterdam.

's Gravenhage, den 14den Februarij 1851.

De Minister voornoemd,
E. LUCAS.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

*** De Gedeputeerde Staten van Friesland,

Gelet hebbende op art. 8 van het Plan der Negotiatie van drie maal honderd duizend Gulden, tot bestrijding van een gedeelte der kosten van den aanleg van den Straatweg van Leeuwarden tot aan de grensscheiding met de Provincie Groningen, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 16den Maart 1829, n°. 4, en willende vaststellen den dag waarop wegens gemelde Negotiatie zal plaats hebben de een en twintigste Uitloting, ter Aflossing in 1851 van een Kapitaal van zeventien duizend Gulden,

Hebben goedgevonden en verstaan: te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de Uitloting voor de bedoelde Aflossing zal plaats hebben in eene opene Vergadering van Gedeputeerde Staten, die gehouden zal worden op Donderdag den 13den Maart 1851, des middags twaalf ure.

En zal deze Resolutie in de *Nederlandsche Staats-*, de *Haarlemmer-*, *Leeuwarder-* en *Provinciale Friesche Courant* worden geplaatst, om daaraan de vereischte bekendheid te geven.

Leeuwarden, den 6den Februarij 1851.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN DER LAAN.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Verkooping van 1300 Mudden Haardasch, ter Secretarie van Numansdorp, op Zaturdag den 1sten Maart eerstkomende, des middags ten 12 ure, waarvan 1000 Mudden aanwezig aldaar en 300 Mudden te Zuid-Beijerland.

AANBESTEDING.

De Centrale Directie des Eilands Walcheren zal, op Donderdag den 27sten Februarij aanstaande, in haar locaal te Middelburg, des namiddags ten twee ure, publiek presenteren en aan te besteden, de Scheepsvracht voor het aanvoeren van Vilvoordschen Steen naar voornoemd Eiland.

Zullende de Conditiën acht dagen te voren ter lezing liggen en nadere inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Opper-Commies S. Roelse, in de Abdij te Middelburg.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te 's Hertogenbosch in dato 12 Februarij 1851, is *Justinus Vogels*, Schoenmaker, wonende te Schijndel, ter zake van Krankzinnigheid en Verkwisting, gesteld onder Curatele, met al de gevolgen van dien bij de Wet bepaald.

Voor deugdelijk verklaard,
J. L. SCHOENMAKER, *Procureur.*

BEKENDMAKING.

Bij Acte opgemaakt door het Kantongeregt te Gulpen, den 7den Februarij 1851 en behoorlijk geregistreerd, is aan *Maria Anna George*, Minderjarige Dochter der overledene Echtelieden *Lambertus George* en *Barbara Herwaerts*, geboren en wonende te Snijber, gemeente Gulpen, Handligting verleend en haar alle de regten toegekend, vermeld bij art. 484 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij genoemd Kantongeregt,
H. DIEDERICHS.

*** Bij Acte, op den 12den Februarij 1851 voor den Notaris *Pieter van de Graft*, in tegenwoordigheid van getuigen te Middelburg gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, is bepaald dat met onderling genoegen de te Middelburg bestaande Vennootschappen, onder de Firma's van *Gebroeders Tak en Compagnie* en *Tak en Compagnie*, voor gemeenzame rekening worden beschouwd Geëindigd en Ontbonden te zijn, te rekenen van den 1sten Januarij 1851; dat echter van dat tijdstip af aan, de Heer *Marinus Tak* Samuelszoon, voor eigen rekening en risico, zal blijven voortzetten de zaken der Firma van *Tak en Compagnie*, en de Heer *Jan Tak* Junior, almede voor eigen rekening en risico, zal voortzetten de zaken der Firma van *Gebroeders Tak en Compagnie.*

Geschiedende deze Bekendmaking ter voldoening aan art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

*** Ter voldoening aan Art. 28 in verband met Art. 26 van het Wetboek van Koophandel, wordt bekend gemaakt, dat blijkens Acte de dato 10 Februarij 1851, voor den te Arnhem standplaats hebbende Notaris Mr. *Gerard van Eck*, verleden

door de Heeren *Willem Adriaan Nicola*, Architect, en *Willem Post*, Civiel Ingenieur, beiden wonende te Arnhem, eene Vennootschap is aangegaan, onder de Firma *Nicola en Post*; — strekkende

Vooreerst tot het gemeenschappelijk ontwerpen en beheeren van allerlei werken, behoorende tot de burgerlijke bouwkunde en het vak van Civiel Ingenieur, en in het algemeen tot het uitoefenen van al hetgeen wat met deze aangeduide vakken in verband staat, en

Ten andere tot het drijven van handel in Hardsteen, Marmer en andere Bouwmaterialen;

En dat bij die Acte onder anderen is bepaald:

a. dat deze Maatschap wordt gerekend aanvang genomen te hebben op 1°. Januarij 1851 en is aangegaan voor den tijd van 12 achtereenvolgende jaren, om alzoo te eindigen op den 31sten December 1862, met bevoegdheid aan zijde van elk der Vennooten, dezelve na verloop van 6 of van 9 jaren, en alzoo op 31 December 1856 of 31 December 1859, te doen ophouden, mits aan deszelfs Mede-Vennoot zes maanden te voren schriftelijke opzegging doende;

b. dat de bewilliging van beide de Deelgenooten vereischt wordt tot het ondernemen van werken, het ter leen geven van geld, den aan- en verkoop van vaste goederen, het geven van hypotheek en het aangaan van huur-overeenkomsten.

Voor Uittreksel,
W. A. NICOLA.
W. POST.

OPROEPING.

De Onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Thijs Kaan*, gewoond hebbende te Zaandijk als Kruidenier en Kommenijs-Winkelier, te Deventer als Koffijhuishouder, te Wormerveer als Winkelier, nu laatstelijk als Werkman, ter laatster plaatse op den 30sten November 1850 overleden, worden Opgeroepen, om met de Bekende Schuldeischers te verschijnen, op Donderdag den 27sten Februarij 1851, des voormiddags ten 10 ure, ten Kantore van den Notaris *Dozy*, te Zaandam, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording die door de Voogdesse der Minderjarige Erfgenamen zal worden afgelegd, betrekkelijk het Beheer in de Nalatenschap, waarvan het bedrag ontoereikend is om de Geregtskosten ten volle te voldoen.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN, ENZ.

*** Door J. DE LANGE, te Deventer, is op den 10den Februarij 1851 ter vertaling vertoond:

Memoiren der Lola Montez; Deutsch von Dr. A. DIEZMANN. Leipzig, *Hermann Hartung*, 1851.

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.

tot tweeden commies op het residentie-kantoor te Padang, J. B. Sluijter van Staring, thans post-commies aldaar;

tot post-commies te Padang, H. E. Toorenburgh, thans klerk te Paija-Kombo (residentie Padangsche Bovenlanden);

tot commies op het adsistent-residentie-kantoor te Aijer-Bangies en Rau, C. M. G. A. M. E. Verstege, thans 1ste klerk bij de algemeene rekenkamer;

tot commies op het residentie-bureau te Riouw, H. G. J. van Naerssen, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk commies op het adsistent-residentie-kantoor te Patjitan;

tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Probolingo (Bezoekie), J. H. Tobias, thans controleur der inkomende en uitgaande regten te Sumanap;

als tot tijdelijk waarnemenden notaris te Batavia, A. F. Lens, ambtenaar van de 3de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie, candidaat-notaris;

tot voorzitter van het Nederlandsch Oost-Indisch bijbelgenootschap als mede tot voorzitter van het Javaansch medewerkend zendeling-genootschap, de heer J. G. G. Bierhaus, predikant bij de protestantsche gemeente te Batavia;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, buiten bezwaar van den lande, aan den te Batavia residerende notaris J. J. Mijnssen, met bepaling dat hij na zijne eventuele terugkomst te Batavia, zijn tegenwoordig ambt onverwijld op nieuw zal mogen bekleeden;

ontheven, op verzoek, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de secretaris en magistraat der residentie Banka, W. L. H. Broex, van de verdere vervulling dier betrekking; en

jhr. J. P. Cornets de Groot, raad van Nederlandsch Indie, eervol, op deszelfs verzoek, van de verdere vervulling der betrekking van president der hoofd-commissie van onderwijs, onder dankbetuiging voor de in die betrekking bewezene diensten;

bij het militair departement:

tijdelijk overgeplaatst bij het personeel der artillerie, de 1ste luitenant van het 13de bataillon infanterie, M. H. Dickmann.

Dezelfde couranten behelzen de volgende berigten:

» BATAVIA, 29 November.

» In den morgen van den 29sten November is Zijne Excellentie de Minister van Staat, Gouverneur-generaal, met hoogstdeszelfs gevolg, op eene inspectiereis naar Bantam vertrokken.

— In den morgen van den 29sten November, heeft Zr. Ms. stoomschip *Batavia*, gekommandeerd door den luitenant ter zee der 1ste klasse J. J. van der Moore, de reede Batavia verlaten, zich begevende, over Muntok en Riouw, naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmail-pakketten.

Ditmaal zijn verzonden:

Per overlandmail via Marseille		3717	stuks,
» » » Southampton		348	
		4065	stuks.
Naar Singapore	411		
» Banka	190		
» Palembang	208		
» Riouw	131		
		940	»
Aldus te zamen		5005	stuks.

— In den namiddag van den 13den November 1850, zijn twee suikerloodsen van den fabrikant E. J. F. Bousquet, te Klamboe (regentschap Koedoes, residentie Japara, door eene windhoos omvergeworpen; wordende de hierdoor veroorzaakte schade begroot op p. m. f 15,000, terwijl zeven vrouwen en een kind het leven hebben verloren en nog zes vrouwen, benevens de opziener van het etablissement zijn verminkt of verwond."

» BATAVIA, 6 December.

» Den 6den December is Zijne Excellentie de Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, en hoogstdeszelfs gevolg, van de inspectie-reis naar Bantam te Batavia teruggekeerd."

» BATAVIA, 11 December.

» Wij zijn in staat gesteld, omtrent de plaats gehad hebbende inspectie-reis van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, in de residentie Bantam, het volgende mede te deelen:

In den vroegen morgen van Vrijdag den 29sten November heeft Zijne Excellentie, vergezeld van hoogstdeszelfs adjudanten, den luitenant-kolonel J. Vertholen en de kapiteins P. L. Bering Liesberg en C. F. baron van Heerdt, benevens den dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse G. Wassink, en den adjunct-secretaris van het gouvernement J. C. de Lannoy, de hoofdplaats verlaten, begeleid door den resident van Batavia. Na eenige oogenblikken vertoevens te Tangeran, terwijl de rijtuigen de rivier werden overgezet, is de reis vervolgd, en werd Zijne Excellentie aan de grenzen der residentie Bantam door den resident van dat gewest, den regent van Serang, den militairen kommandant verwelkomd, in eene smaakvol versierde pendopo, alwaar de resident van Batavia afscheid nam. Bij het dinner (onder het gebruikelijke saluut uit het fort) in den middag van denzelfden dag, aan het residentie-huis te Serang, werden de aldaar verzamelde ambtenaren, officieren en verdere ingezetenen aan den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, voorgesteld en ten diner uitgenoodigd.

Den volgenden dag heeft Zijne Excellentie zich begeven naar de op zeven palen van Serang gelegene oude stad Bantam, en de merkwaardigheden aldaar bezigtigd, — na onderweg de nieuw aangelegde haven, en de aldaar aangebouwde gouvernements-pakhuizen te hebben geïnspecteerd. Bij terugkomst ter hoofdplaats Serang zijn door Zijne Excellentie in oogenschouw genomen het kampement van de pradjoerits, de kazerne der huzaren, de kantoren der militaire administratie, de nieuwe lijsenkars en de onlangs voltooide nieuwe gevangenis. Vervolgens heeft de Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, bezocht de te Serang opgerigte school, in welke zich, onder de leiding van den gouvernements-onderwijzer A. G. van Veldhuijzen, een dertigtal kinderen bevonden, die Zijne Excellentie verwelkomden, door het zingen van eenige ter gelegenheid toepasselijke dichtregelen, en die op aan hen gerigte vragen op eene voldoende wijze beantwoordden. Daarna is het kerkgebouw in oogenschouw genomen en eindelijk het blokhuis en het hospitaal geïnspecteerd.

Op Zondag den 1sten December heeft Zijne Excellentie de reis voortgezet naar Tjiringin, na te Anjer de missigiet, het fort en den in de nabijheid van hetzelve in aanbouw zijnde vuurtoren te hebben bezigtigd.

Zijne Excellentie heeft te Tjiringin het fort en de gevangenis geïnspecteerd, en den volgenden dag, door het gebergte, de reis te paard vervolgd naar het Tjimanoksche, alwaar hoogstdezelve twee dagen verbleven is, tot bezigtiging van de tot bevordering der rijst-cultuur aangelegde waterleidingen, waardoor onafzienbare vlakten in vruchtbare sawa's herschapen zijn, en verder worden, alsmede de koffij-aanplantingen in die afdeeling; zich overigens bepalende tot de behandeling van eenige regerings-aangelegenheden.

Den 4den December is Zijne Excellentie vertrokken naar Pandeglang, onderweg de zout- en pakhuizen bezigtigende, terwijl den daarop volgenden morgen, na inspectie van het fort te Pandeglang, van hetwelk men een schoon gezigt heeft op de omliggende landstreken, de terugreis ondernomen is naar Serang.

Het is te dezer gelegenheid opgemerkt, dat eene talrijke priesterschaar uit de omstreken te zamen gekomen, kort na de aankomst en voor het vertrek van den landvoogd, zich in de nieuw aangebouwde missigiet eigener beweging verzameld heeft, om aldaar gebeden ten hemel op te zenden.

Op het diner, in den avond van dien dag te Serang, op hetwelk onder de genoodigden zich ook bevonden de adsistent-residenten en de regenten van de verschillende afdeelingen in de residentie Bantam, behalve die van de ver afgelegene afdeeling Tjiringin, welke op de grenzen afscheid had genomen, werd door Zijne Excellentie een toast toegebragt aan Z. M. den Koning. Door den resident werd vervolgens een toast ingesteld ter eere van den Minister van Staat Gouverneur-Generaal, welke Zijne Excellentie beantwoordde door aan den heer D. A. Buijn, resident van Bantam, Hoogstderzelver bijzondere tevredenheid te betuigen wegens de welvaart en den vooruitgang der residentie Bantam, onder diens krachtig en beleidvol bestuur, in weerwil van de moeijelijkheden, met welke hij te kampen had.

Na afloop van het diner bragt Zijne Excellentie een bezoek in den keurig gedecoreerden en geïllumineerden dalem van den regent van Serang, alwaar, behalve al de inlandsche hoofden en voornamen, aangetroffen werd de reeds bejaarde Ratoe, moeder van den laatsten Sultan van Bantam, met welke de Minister van Staat Gouverneur-Generaal zich eenen geruimen tijd onderhield; en werd eindelijk de dag besloten met een bal in het residentie-huis, op hetwelk genoemde vorstin ook verschenen is, zoomede de regent van Serang, met deszelfs gemalin, benevens de aanwezige regenten der andere afdeelingen.

Vroeg in den morgen van den daarop volgenden dag, zijnde Vrijdag de 6de December, is Zijne Excellentie en gevolg, begeleid als op de heenreis, van Serang vertrokken, zich begevende naar Batavia, alwaar hoogstdezelve in den namiddag is aangekomen, na te Tangerang te hebben gedejeuneerd.

Overal is Zijne Excellentie met de gebruikelijke eerbewijzingen ontvangen; terwijl gedurende de geheele reis het weder, voor dit jaargetijde, buitengewoon gunstig is geweest.

— Op Woensdag den 27sten November 1850, is, ten gevolge van onvoorzigtigheid, brand ontstaan in de dessa Kalang Anjar, district Jengollo n°. 1 (residentie Soerabaija), bij welke gelegenheid 109 huizen en eenige goederen, alles geschat op eene waarde van f 3517, eene prooi der vlammen geworden zijn.

Op den 28sten dierzelfde maand heeft almede een brand plaats gehad in de kampong Kaoeman, adsistent-residentie Modjokerto (residentie Soerabaija), door welken 23 huizen, 8 padischuren en 51 hamat padie, gezamenlijk geschat op eene waarde van f 7022, vernietigd zijn.

Door spoedig aangewende bluschmiddelen was men binnen 1½ uur den brand meester.

De bevolking verleende behoorlijke hulp.

— Volgens mededeeling van den ambtenaar, die in den aanvang van het jaar 1850 van Amboina naar de zuidooster en zuidwester eilanden werd afgevaardigd, ten einde den staat van zaken aldaar op te nemen, en hangende geschillen te beslechten, zijn in de tweede helft van het jaar 1849 de Aroe-Eilanden, en voornamelijk de handelsplaats Dobo en de eilanden Woedjier, Wokam, Watteli, Meriri, Jamboeaai en Workai, door eene ziekte geteisterd, welke, op grond der ingewonnen inlichtingen, verondersteld werd de cholera morbus te zijn geweest.

Het getal der slagtoffers van deze ziekte werd op 3000 begroot."

» BATAVIA, 13 December.

» Wij zijn in staat gesteld het volgende mede te deelen, ten aanzien van den aard van zaken ter Borneo's Westkust.

De roemvolle overwinning, door wijlen den luitenant-kolonel Sorg, op den 11den en 12den September op de Chinezen van Montrado, te Pemangkat behaald (zie *Javasche Courant* van den 28sten September jl.) had hunnen overmoed niet gefnuikt.

In het gezigt van het fort Sorg, hadden zij aan de helling van den berg Pemangkat, versterkingen aangelegd, naar het scheen met het doel om den rijstoogst te beschermen.

De luitenant-kolonel le Bron de Vexela, kommandant der troepen ter gemelde kust, besloot hen van daar te verdrijven.

Tot dat einde is hij met de ter zijner beschikking staande mobile troepen naar Pemangkat opgerukt, en, na zijne magt versterkt te hebben met een dertigtal manschappen der equipagie van Zr. Ms. korvet *Boreas*, trok hij op den 21sten November ten aanval.

Deze moest geschieden over met struikgewas begroeid en moerassig terrein en over natte rijstvelden, waar de manschappen tot aan de knieën door den modder waadden.

De troepen waren in twee kolonnes verdeeld, waarvan de eerste, onder den kapitein Bade, tot den eigenlijken aanval bestemd was, en de tweede, onder den kapitein van Hamel, in reserve bleef.

Bij de eerste kolonne waren gevoegd twee houwitzers, getrokken door koelies, en handmortieren.

Een detachement infanterie en mariniers, ter sterkte van 50 man, was bestemd om uitwaarts van den linker vleugel onzer troepen eene omtrekkende beweging uit te voeren, en den vijand in de flank en rug te bedreigen.

Eenige stellingen werden door de eerste kolonne achtervolgelijk ingenomen; de houwitzers en mortieren bewierpen de vijandelijke versterkingen, met het gevolg, dat in eene derzelve de munitie-voorraad getroffen werd, in de lucht vloog en de ontruiming der benting te weeg bragt.

Ons vuur, slechts flaauw beantwoord wordende, trok de eerste kolonne al meer voorwaarts, zoodanig dat zij aan den voet van den berg, tegen-

over de versterkingen, en de sectie houwitzers, met hare bedekking, nabij eenen door het begroeid terrein niet ontdekten hollen weg kwam.

Uit dezen hollen weg stortte de vijand, die zich achter het geboomte en struikgewas schuil gehouden had, zich met zooveel geweld op de bedekking der houwitzers, dat zij, na handgemeen te zijn geweest, wijken moest. Niettegenstaande het kartetsvuur der houwitzers, zette de vijand zijnen aanval op deze vuurmonden voort, bereikte die, maar werd in bedwang gehouden door een peloton Europeanen, onder commando van den 1sten luitenant L. F. Donleben, en eindelijk teruggeslagen door de eerste kolonne. Tot ondersteuning was middelerwijl een gedeelte der reserve opgerukt, en het hierboven bedoelde flankdetachement had zich bij den hoofdtroep aangesloten, en werkte dus mede tot het terugslaan van den vijandelijken aanval.

De houwitzers werden door het peloton van den 1sten luitenant Donleben, met behulp der matrozen, onder den adelborst de Laat de Kanter, teruggetrokken, want de koelies waren op het dreigend gevaar op de vlugt gegaan.

Eene meer achterwaartsche stelling werd toen ingenomen.

Deze aanval der Chinezen kostte den 2den luitenant der infanterie van Winsheijm, die het dekkings-detachement kommandeerde, het leven, zoomede aan twee manschappen der artillerie, den sergeant J. H. Knipper, ridder der militaire Willems-orde, en den kanonnier J. van der Wart, die bij de stukken afgemaakt werden, terwijl de 1ste luitenant der artillerie Kusky, kommandant der sectie houwitzers, en eenige anderen, gewond werden.

De 2de luitenant van Winsheijm was met eenige manschappen den niet ontdekten hollen weg ingegaan, om dien te verkennen, en plotseling overvallen wordende, viel hij als slagtoffer van pligtsvervulling!

In de achterwaartsche stelling gekomen zijnde, bespeurde de kommandant der troepen, dat de vijand over den berg aanhoudend toevoer van manschappen kreeg, en oordeelde het dus onraadzaam, om, met zijne betrekkelijk geringe magt van plus minus 400 man, den vijand in eene voor hem voordeelige positie andermaal aan te tasten.

Tot den terugtogt werd alzoo besloten, die geregeld geschiedde, niettegenstaande het allerongunstigst terrein. Na eenige malen stand gehouden, en den vijand met het werpgeschut geteisterd te hebben, bereikte de eerste kolonne eindelijk weder het gedeelte der tweede, dat bij de afgebrande bazaar, onder het geschut van het fort Sorg, in reserve was blijven staan; zij betrokken gezamenlijk het bivouac, zonder verder door den vijand verontrust te worden.

Behalve de gesneuvelden, waarvan hiervoren melding is gemaakt, heeft deze affaire onzen troepen 25 geblesseerden gekost, waaronder de reeds genoemde 1ste luitenant Kusky.

Van de zijde der Chinezen moeten, volgens later ontvangene berigten, een 40tal gesneuveld en een 100tal geblesseerd zijn, behalve het verlies, dat zij aan de Sibangkouw geleden hebben.

Onderwijl de landtroepen met den boven omschreven aanval bezig waren, was onze marine niet werkeloos gebleven.

Reeds den dag te voren, dus den 20sten, was de flotille, bestaande uit de gouvernements-schoneer *de Haai*, en drie kruisbooten, onder bevel van den luitenant ter zee Siedenburg, de rivier Sibangkouw, die zuidelijk van het gebergte Pemangkat hare uitwatering heeft, opgevaren, met het doel, om drie aldaar aangelegde vijandelijke versterkingen te vernielen.

Deze taak heeft de flotille volbragt.

Na eene hevige kanonnade, waren de versterkingen zoodanig geteisterd, dat de vijand het er niet meer kon uithouden en op de vlugt sloeg. Van de bemanning der flotille is slechts één ligt gekwetst geweest, de batterij van een der kruisbooten werd gedemonteerd, en ligte averijen hadden de verschillende vaartuigen bekomen.

En eindelijk heeft Zr. Ms. stoomschip *Borneo* eene aan de westzijde gelegene versterking beschoten, terwijl de landtroepen aan de andere zijde oprukten.

Hoezeer het door den kommandant der troepen beoogde doel niet bereikt is geworden, moet tot lof van land- en zeemagt gezegd worden, dat zij met moed en volharding gestreden hebben, niettegenstaande de ongunstige omstandigheden, waarin een gedeelte derzelve verkeerd heeft.

De hevige regens, die gedurende de voormelde krijgsverrigtingen ingehouden hadden, vielen nu weder in, zoodat alle verdere operatien zelfs met eene sterkere magt, dan waarover beschikt kon worden, als onmogelijk te beschouwen waren, gelet op het reeds zoo ongunstig terrein; en overwegende dat de troepen gedurende 2 dagen en 3 nachten gebivouacqueerd hadden, besloot de kommandant hun de welverdiende rust te gunnen, waartoe bij naar Sambas teruggekeerde, na de voorzorg te hebben genomen, van in het fort Sorg eene sterke bezetting achter te laten, die, met de aangewende verdedigingsmaatregelen, waarborg oplevert, dat aan alle vijandelijke aanvallen een hardnekkige wederstand zal kunnen worden geboden. Den 23sten waren de troepen weder te Sambas.

Aldaar aankomende, werden den militairen kommandant twee brieven van de kongsie Taijkong (Montrado) ter hand gesteld, inhoudende den wensch om den oorlog te eindigen.

De berigten eindigen hiermede, dat op den 27sten November de Chinezen nog geene poging hadden aangewend, om de onzen in den omtrek van Pemangkat te verontrusten; en voorts, dat de blokkade met de beschikbare vaartuigen zoo streng mogelijk werd voortgezet."

» BATAVIA, 17 *December* 1850.

De van de zuid- en ooster-afdeeling van Borneo ontvangene tijdingen maken gewag van eene ontmoeting van de gouvernements-schoener *Zeemeeuw* en de kruisboot n°. 7, met zeeroovers in de baai van Sampit.

Den 2den November jl. werden van de schoener, 's morgens ten 8 ure, gezien vijf praauwen, achter den hoek van Pandaran ten anker liggende; de kruisboot n°. 7, uitgezonden met last om een seinschot te doen en naar de schoener terug te keeren, bijaldien het inderdaad rooverspraauwen waren, deed ten 9 ure een schot, hetwelk terstond door de praauwen beantwoord werd.

De roovers waren met hunne praauwen digt bij strand geankerd, met trossen aan den wal, om rond te kunnen halen; overigens was hunne stelling achter de droogte van den hoek van Pandaran zoodanig, dat hun front door de schoener niet digter dan 1½ vadem water konde benaderd worden, terwijl hunne vleugels aan de regter zijde door het zand, en aan de linker zijde door ondiep water gedekt waren; zoodat de schoener hen van de zijde niet konde naderen. De kruisboot werd bestemd, om de roovers in hunnen linker vleugel te beschieten, terwijl de schoener, het vuur van den zesponder beginnende en onderhoudende, trachtte meer naar den hoek te werken, om zoo mogelijk ook het overige geschut te gebruiken; de roovers schoten met kogels en schroot, welk laatste echter op verre na de schoener niet bereikte; een kogel van zes pond sloeg door de op sleep zijnde sloep, terwijl een ander van gelijk kaliber in de schoener drong zonder iemand te kwetsen.

Na 4 uren vurens staakten twee praauwen het vuur, en verlieten zij de linie. — Door het vallen van het water, werd de schoener genoodzaakt van wal te houden.— Den volgenden morgen was geen spoor meer van de roovers te ontdekken; zoodat zij, van het nevelachtig weder gebruik makende, des nachts de vlugt moeten hebben genomen.

De vaartuigen zijn herkend, als te behooren tot de soort, welke Magindanau worden uitgerust."

» BATAVIA, *den 20sten December* 1850.

» In den namiddag van den 1sten December jl., heeft te Rembang eene hevige storm gewoed, vergezeld van zwaren stortregen, donder en bliksem. Ter hoofdplaats is de bliksem geslagen in de woning van een inlandsch hoofd, zonder veel te beschadigen.

Op het tabaks-etablissement echter van den heer Rollin Couquerque zijn aanzienlijke verwoestingen aangerigt. Eene zijner tabaksschuren is ingestort en in geheel onbruikbaren staat geraakt, zijnde slechts de groote houtwerken staande gebleven, terwijl van twee andere de heiningen geheel zijn weggeslagen.

Deze ramp is des te grooter, nu de oogsttijd van den tabak reeds ingevallen.

Een koetshuis met pannen gedekt is mede ingestort, waardoor twee rijtuigen en andere goederen zijn vernield. Ook zijn verschillende bamboezen gebouwen omgewaaid.

Bij dit onheil zijn geene menschen gedood of gedeerd.

— In den avond van den 6den December jl. is brand ontstaan in de Kantonsche Chinesche kamp te Riouw, waardoor twintig bamboezen huizen geheel zijn verbrand en twintig andere, ter voorkoming van verdere vernieling, zijn omvergehaald.

Dit onheil wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven, en de schade berekend op ƒ 3000.

— In den nacht van den 3den December jl. hebben eenige kwaadwillige Chinezen, of roovers, zoo als men beweert, van Singapore afkomstig, gelegenheid gevonden om te Soengie Galang toeah, gelegen ten zuiden van het eiland Bintang, te landen, en aldaar eenige goederen te rooven, waarna zij gevlugt zijn.

Twee gewapende sloepen van Riouw gezonden, om de misdadigers op te sporen en te vervolgen, waren nog niet teruggekeerd.

De kleine zeerooverijen schijnen langs de kusten van Singapore van dag tot dag toe te nemen.

Het is te vermoeden, dat zij zich niet tot de onder Engelsch gezag staande kusten zullen bepalen."

» BATAVIA, 27 *December* 1850.

» Berigten, met het in deze maand van Japan te Batavia teruggekeerd handelsschip ontvangen, vermelden, dat op den 9den Augustus 1850, te Nangasaki, onder behoorlijk geleide, van Matsmai waren aangekomen drie Amerikaansche schepelingen, die verklaarden op den 5den October 1846 met het Amerikaansch schip *Pocahontas*, gezagvoerder S. Carter van New-York ter walvischvangst te zijn uitgegaan; na eenigen tijd wegens ziekte te Port-Nikolaas (Nieuw Zeeland) te zijn achtergebleven, op den 29sten December 1847 weder ter walvischvangst te zijn vertrokken, met het Amerikaansch schip *Trident*, gevoerd door Marcus Teapea, en in Julij 1849 op het Japansch eiland Otaloë, benoorden Jezo, te zijn achtergelaten.

Volgens dezelfde berigten waren op den 5den en 8sten October 1850 nog te Nangasaki aangebragt een en dertig schipbreukelingen van verschillenden landaard, afkomstig van het, ter walvischvangst uitgerust en nabij Jezo op de Japansche kust verongelukt Engelsch schip *Edmond* van Hobart-Town (Van-Diemensland), gevoerd door William Lovitt. Een van deze schipbreukelingen is op den togt van Jezo naar Matsmai over boord geslagen en verdronken. Zijn lijk, in zout bewaard, werd te Nangasaki aangebragt en is op de begraafplaats der Hollanders ter aarde besteld.

Al deze schepelingen zijn, na van de zijde van het Japansch bestuur eene menschlievende behandeling te hebben ondervonden, aan het Nederlandsch opperhoofd te Decima overgeleverd, en door de zorg van dien ambtenaar met het Nederlandsch handelsschip *Delft* naar Batavia overgevoerd."

» — Volgens berigten uit de Wester-afdeeling van Borneo was door zekeren Radhen Senopati, een hoofd uit het district Landak, door bemiddeling van den Sultan van Sambas, op den 4den December toegezonden tot den luitenant-kolonel kommandant der troepen, namens de Chinezen van Taijkong uit Montrado, gezegd, dat dezen zendelingen zouden afvaardigen, en gevraagd op welke wijze deze zouden worden ontvangen. Den zendelingen was toegezegd veilige ontvangst en overvoer naar Pontianak; waar de onderhandelingen met het hoofd van het civiel bestuur zouden moeten worden gevoerd.

Op den 9den December hadden zich te Pontianak aangemeld twee parlementairen, die bij onderzoek bleken te zijn amfioen-slijter en varkenslagter te Montrado. Zij verklaarden tot niets meer gemagtigd te zijn, dan tot overbrenging van eenen brief. Die brief hield in, dat de Chinezen van Taijkong geene aanleggers waren van den oorlog; maar dat de schuld moest worden geweten aan de Chinezen van San-tau-kioe en andere Chinesche hoofden, die hunne brieven aan de Nederlandsche autoriteiten hadden onderschept; dat zij met de Hollanders niet in vijandschap wilden leven, en dat, wanneer de strijd voortduurde, de Hollanders hun eigen land zouden verwoesten. Zij verzochten, dat slechts woorden van vrede zouden worden uitgesproken en vergiffenis; beloofden eerlijk het hoofdgeld te zullen betalen, en hunne troepen te zullen teruggeroepen naar Montrado, wanneer de soldaten werden teruggeroepen naar Pontianak.

Hun was door middel van diezelfde zendelingen geantwoord, bij brief van den resident, dat indien zij opregtelijk onderwerping meenden, zij mannen behoorden te zenden, behoorlijk gevolmagtigd om te onderhandelen, en met gezag onder hen bekleed.

Dit een en ander heeft echter niet belet, dat de Chinezen, in grooten getale naar Pemangkat gezonden, in den nacht tusschen den 8sten en 9den December, des morgens omstreeks 3 ure, getracht hebben het fort te overrompelen; de aanval had tot 5 ure geduurd; van onze zijde is slechts een inlandsch fuselier ligt gewond. Het getal dooden of gekwetsten van de aanvallende Chinezen van Taijkong was onbekend gebleven. Zij schenen echter nog al geleden te hebben, want zij hebben wapens, bamboezen met kruid en bebloede doeken achtergelaten.